

Projekt

z dnia 17 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ MIELNA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Centrum Usług Społecznych w Mielnie za rok 2024 oraz
potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) Rada Miejska Mielna, uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych w Mielnie za rok 2024 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mielna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Mielna

Maciej Starnawski

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W MIELNIE ZA ROK 2024

Mielno, kwiecień 2025

Spis treści

WSTĘP	4
1.	STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE..... 5
2.	KADRA CENTRUM..... 6
2.1.	ZATRUDNIENIE..... 6
2.2.	KWALIFIKACJE, WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW I DOKSZTAŁCANIE PRACOWNIKÓW 7
3.	BUDŻET CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W MIELNIE W ROKU 2024 R. ... 7
4.1.2.	POZOSTAŁE ŚWIADCZANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ 12
4.1.2.1.	DOŻYWIANIE..... 12
4.1.2.2.	USŁUGI OPIEKUŃCZE..... 13
4.1.2.3.	KIEROWANIE I UMIESZCZANIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ 15
4.1.2.4.	SCHRONIENIE I POMOC OSOBOM BEZDOMNYM..... 16
4.1.2.5.	SPRAWIANIE POGRZEBÓW 16
4.1.2.6.	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE 17
4.1.3.	POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM... 18
4.1.4.	DODATKI MIESZKANIOWE..... 18
4.2.	ZADANIA ZLECONE GMINIE 19
4.2.1.	WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ W RAMACH PROGRAMU „CZyste Powietrze” 19
4.2.2.	ŚWIADCZENIA RODZINNE, W TYM OPIEKUŃCZE, ZASIŁEK DLA OPIEKUNA I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY 19
4.2.2.1.	ŚWIADCZENIA RODZINNE 19
4.2.3.	ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO I OBSŁUG DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH 23
4.2.4.	KARTA DUŻEJ RODZINY..... 26
4.2.5.	DODATEK OSŁONOWY 26
4.3.	INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ GMINIE..... 27
4.3.1.	REFUNDACJA PODATKU VAT 27
4.3.2.	BON ENERGETYCZNY..... 28
4.3.3.	PRACE SPOŁECZNI UŻYTECZNE 29
4.3.4.	ZACHODNIOPOMORKA KARTA SENIORA 29
4.3.5.	OGÓLNOPOLSKA KARTA SENIORA 30
4.3.6.	DOWÓZ DZIECI DO SZKOŁY 30
4.3.7.	DOOR – TO - DOOR..... 31
4.3.8.	POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO PAŃSTWA..... 31

4.3.8.1.	POMOC PRYZNANA NA PODSTAWIE ART. 29, ART. 30 USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO PAŃSTWA.....	31
4.3.8.1.1.	PRYZNANIE POSILKÓW I ZASIŁKÓW CELOWYCH NA POSILEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOLE ORAZ ZASIŁEK CELOWY NA WYŻYWIENIE DZIECI W PRZEDSZKOLU DLA OBYWATELI UKRAINY	31
4.3.8.1.2.	FUNDUSZ POMOCY UKRAINIE (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	32
4.3.8.1.3.	FUNDUSZ POMOCY UKRAINIE (ŚWIADCZENIE 300 ZŁ NA OSOBĘ)	32
5.	REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW FINANSOWANYCH Z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN	33
5.1.	ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ EDYCJA 2024.....	33
5.2.	OPIEKA WYTCHNIENIOWA EDYCJA 2024	35
6.	REALIZACJA INNYCH PROGRAMÓW RZĄDOWYCH	36
6.1.	RZĄDOWY PROGRAM „ASYSTENT RODZINY 2024”	36
6.2.	RZĄDOWY PROGRAM DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024-2027” NA PODSTAWIE UCHWAŁY Nr 63 RADY MINISTRÓW Z DNIA 19 CZERWCA 2024 R.....	36
6.3.	RZĄDOWY PROGRAM DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2024-2027” NA PODSTAWIE UCHWAŁY Nr 62 RADY MINISTRÓW Z DNIA 19 CZERWCA 2024 R.	37
6.4.	PROGRAM WIELOLETNI „SENIOR+” NA LATA 2021-2025 EDYCJA 2024.....	37
6.5.	PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” EDYCJA 2024	39
7.	REALIZACJA PROJEKTÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW EUROPEJSKICH.....	40
7.1.	PROJEKT PN. „CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE MIELNO”	40
8.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	44
8.1.	ASYSTENT RODZINY	44
8.2.	PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO	45
9.	POMOC ŚRODOWISKOWA.....	48
9.1.	PRACA SOCJALNA	48
10.	POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	52
11.	PODSUMOWANIE.....	54

WSTĘP

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych dyrektor centrum przedstawia corocznie radzie gminy, która utworzyła centrum, sprawozdanie z działalności centrum za poprzedni rok kalendarzowy oraz przedstawia wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Centrum Usług Społecznych w Mielnie jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Mielno działającą na podstawie Uchwały Nr XII/46/90 Gminnej Rady Narodowej w Mielnie z dnia 9 marca 1990 r. w sprawie powołania jednostki budżetowej – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na podstawie Uchwały nr IX/701/2024 Rady Miejskiej Mielna z dnia 29 października 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie z dniem 01.01.2025 r. przekształcił się w Centrum Usług Społecznych w Mielnie.

Siedziba Centrum znajduje się pod adresem ul. 6-go Marca 35, 76-032 Mielno.

Jednym z głównych aktów prawnych, na podstawie którego funkcjonuje Centrum, jest ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Ponadto w Centrum realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych, w szczególności:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r.
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r.
- Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r .
- Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r.
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

- Uchwała nr 149 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Programu Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 z dnia 23 sierpnia 2023 r.
- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r.
- Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 11 czerwca 2001 r.
- Ustawa o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021 r.
- Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r.

Przy realizacji zadań Centrum Usług Społecznych w Mielnie współpracuje w szczególności z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym, Komendą Policji, Centrum Integracji Społecznej w Mielnie, szkołami, placówkami służby zdrowia, prokuraturą, ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu koszalińskiego, Bankiem Żywności.

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

W 2024 r. Centrum kierował jednoosobowo dyrektor. W czasie nieobecności Dyrektora jego obowiązki wykonywał upoważniony pracownik. Dyrektor prowadzi nadzór merytoryczny, zajmuje się organizacją pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w jednostce. Wg struktury organizacyjnej Centrum w skład wewnętrzny wchodziły następujące stanowiska:

- Dyrektor;
- Główny Księgowy;
- Główny Specjalista ds. kadr;
- Księgowa;
- Pracownicy socjalni;
- Asystent rodziny;
- Stanowisko ds. administracji, dodatków mieszkaniowych;
- Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego;
- Kierownik Placówek Wsparcia Dziennego;
- Wychowawcy w Placówkach Wsparcia Dziennego;
- Kierownik Dziennego Domu Seniora;
- Opiekun w Dziennym Domu Seniora;

- Opiekunowie;
- Kierowcy;
- Sprzątaczką;
- Konserwator;

2. KADRA CENTRUM

2.1. ZATRUDNIENIE

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. zatrudnionych było ogółem 26 osób, co w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 24,25 etatu.

Szczegółową strukturę organizacyjną Centrum oraz podział zadań zawiera Regulamin organizacyjny Centrum.

Zatrudnienie w podziale na stanowiska na dzień 31 grudnia 2024 r.

Lp.	Stanowiska	Liczba osób
A	Kierownicze stanowiska urzędnicze, w tym	2
1	Dyrektor	1
2	Główny księgowy	1
B	Pracownicy socjalni	3
1	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
2	Specjalista pracy socjalnej	2
C	Asystent rodziny	1
D	Opiekun środowiskowy	5
E	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych	4
F	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pomocniczych i obsługi	11

Zgodnie z art. 110 ust 11 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W Centrum Usług Społecznych

w Mielnie spełniony jest wymóg ustawowy, gdyż na 1 pracownika socjalnego przypadają **31 rodziny – stan na 31.12.2024 r.** wg rodzin korzystających z pomocy w 2024 roku.

2.2. KWALIFIKACJE, WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW I DOKSZTAŁCANIE PRACOWNIKÓW

W Centrum Usług Społecznych w Mielnie wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniom rodzinnym, księgowości i innym niezbędnym do prawidłowego wykonywania zadań, wynikającym ze statutu Centrum oraz przekazanych zadań.

3. BUDŻET CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W MIELNIE W ROKU 2024 R.

Centrum Usług Społecznych w Mielnie w 2024 roku na realizację zadań własnych i zadań zleconych wydatkował kwotę **6.981.811,88 zł.**, z czego:

- ze środków budżetu gminy 4.593.147,42 zł
- ze środków budżetu państwa: **2.312.077,66 zł**, w tym:
 - ze środków dotacji celowych: 2.270.157,07 zł
 - ze środków Funduszu Pomocy: 16.781,24 zł
 - ze środków Funduszu Pracy: 25.139,35 zł.
- ze środków UE i budżetu państwa w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno”:**76.586,80 zł.**

Strukturę zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Wydatki Centrum Usług Społecznych w Mielnie za rok 2024.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie wydatków w 2024 r.	W tym:			
			Środki budżetu gminy	Środki budżetu państwa i UE		
				Dotacja celowa	Środki z Funduszu Pomocy	Środki z UE i budżetu państwa
80113	Dowóz dzieci do szkół	42.870,00	42.870,00	0,00	0,00	0,00
85153	Zapobieganie narkomanii	983,29	983,29	0,00	0,00	0,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	955.607,19	955.607,19	0,00	0,00	0,00
85202	Domy pomocy społecznej	834.796,96	834.796,96	0,00	0,00	0,00

85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5.102,95	3.989,10	1.113,85	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	25.507,88	0,00	25.507,88	0,00	0,00
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	58.268,00	34.600,00	23.668,00	0,00	0,00
85215	Dodatki mieszkaniowe (bon energetyczny)	75.061,32	22.854,75	52.206,57	0,00	0,00
85216	Zasiłki stałe	230.773,86	0,00	230.773,86	0,00	0,00
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1.960.690,55	1.746.958,55	213.732,00	0,00	0,00
85220	Mieszkania chronione	782,37	782,37	0,00	0,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	454.001,75	432.833,68	21.168,07	0,00	0,00
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	91.526,00	38.134,00	53.392,00	0,00	0,00
85295	Pozostała działalność	478.676,28	325.530,78	152.835,50	310,00	0,00
85395	Pozostała działalność	94.316,87	0,00	12.834,07	4.896,00	76.586,80
85415	Stypendia i zasiłki szkolne	2.041,96	408,39	1.633,57	0,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1.397.000,00	0,00	1.397.000,00	0,00	0,00
85503	Karta Dużej Rodziny	414,00	0,00	414,00	0,00	0,00
85504	Wspieranie rodziny	147.395,15	85.277,75	62.117,40 (w tym 25.139,45 z Funduszu Pracy)	0,00	0,00
85508	Rodziny zastępcze	67.520,61	67.520,61	0,00	0,00	0,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	46.899,65	0,00	46.899,65	0,00	0,00
85595	Pozostała działalność	11.575,24	0,00	0,00	11.575,24	0,00
Razem		6.981.811,88	4.593.147,42	2.295.296,42	16.781,24	76.586,80

W 2024 roku Centrum Usług Społecznych w Mielnie odprowadził do budżetu gminy dochody w wysokości **255.589,59 zł.** – dane ze sprawozdania Rb-27s na dzień 31.12.2024 r.

Strukturę zrealizowanych dochodów w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Dochody Centrum Usług Społecznych w Mielnie za rok 2024.

Klasyfikacja budżetowa		Ogólne wykonanie dochodów w 2024 r.	W tym:	
			Dochody własne gminy	Dochody budżetu państwa
85202	Domy pomocy społecznej	116.915,31 zł	116.915,31 zł	0,00 zł
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	7.250,08 zł	7.250,08 zł	0,00 zł

85219	Ośrodki pomocy społecznej	12.046,19 zł	12.046,19 zł	0,00 zł
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	58.927,47 zł	58.927,47 zł	0,00 zł
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	19.798,80 zł	19.798,80 zł	0,00 zł
85295	Pozostała działalność	30.875,90 zł	30.875,90 zł	0,00 zł
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	9.775,84 zł	0,00 zł	9.775,84 zł
Razem		255.589,59 zł	245.813,75 zł	9.775,84 zł

Wśród zrealizowanych dochodów Centrum za 2024 rok wyróżniamy dochody, które pozostają do dyspozycji gminy i gmina przeznacza je na swoje wydatki a także dochody, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa. Dochody pozostające w dyspozycji gminy pochodzą ze sprzedaży usług opiekuńczych świadczonych przez CUS w Mielnie, alimentacji dotyczącej odpłatności za pobyt w DPS, odpłatność za pobyt w schronisku dla bezdomnych, odpłatność za posiłki, odpłatność za pobyt w Dziennym Domu Seniora+ oraz zwroty za wydatki poniesione w latach ubiegłych. Do dochodów, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa zaliczamy przede wszystkim nienależnie pobrane świadczenia w latach ubiegłych wraz z odsetkami oraz odsetki od nienależnie pobranych świadczeń pobranych w roku bieżącym, a także z tytułu wpłat od dłużników alimentacyjnych.

4. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ CENTRUM

4.1. ZADANIA WŁASNE GMINY

4.1.1. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2024 roku osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

776,00 zł – dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,

600,00 zł – dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

W 2024 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały **93 rodziny**, w których żyło **155 osób**. Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Mielno na dzień 31.12.2024 r. wynosiła **4.560 osób**. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Mielno przyjąć należy, iż pomocą objęto 3,4% ogółu mieszkańców Gminy Mielno.

Dominujące problemy społeczne na terenie Gminy Mielno, na podstawie których przyznawane były świadczenia pomocy społecznej wyszczególnia poniższa tabela.

Tabela nr 3 – Powody przyznawania świadczeń w 2024 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	48	83
Bezdomność	3	4
Bezrobocie	20	49
Niepełnosprawność	55	92
Długotrwała lub ciężka choroba	93	155
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	28	67
Alkoholizm	8	10
Trudności w przystosowaniu do życia po wyjściu z zakładu karnego	2	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym potrzeba ochrony wielodzietności	3	18

Źródło: opracowanie własne

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i z tego względu liczby rodzin i osób nie sumuje się. W 2024 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba. Z tej przyczyny wsparciem objęto 93 rodziny, w których żyło 155 osób. Kolejnymi powodami jest niepełnosprawność i ubóstwo.

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligacyjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można **świadczenia pieniężne** pomocy społecznej oraz **świadczenia niepieniężne** pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

4.1.1.1. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie w 2024 r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,

- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Jeżeli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuacje osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryteria.

Świadczenia pieniężne pomocy społecznej udzielone w roku 2024.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin objętych pomocom	Liczba świadczeń	Kwota
1	Zasiłki celowe, w tym zasiłek celowy specjalny	20	40	20.050,00
2	Zasiłki okresowe	15	61	23.668,00
3	Zasiłki stałe	26	266	230.773,86
RAZEM				274.491,86

Patrząc na przedstawione powyżej dane zauważyć należy, że do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych pomocy społecznej zaliczamy zasiłek stały, który przyznawany jest

osobom z powodu niepełnosprawności lub z powodu wieku (kobiety – 60 lat, mężczyźni – 65 lat) – w przypadku, gdy nie nabyli świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Drugim najczęściej udzielanym świadczeniem pieniężnym są zasiłki celowe, w tym zasiłki celowe specjalne. Z tej formy pomocy skorzystały 20 rodziny. Na trzeciej pozycji znajduje się zasiłek okresowy – 61 wypłaconych świadczeń dla 15 rodzin za kwotę **23.668,00 zł.**

Drugą kategorią świadczeń pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne. Katalog tych świadczeń jest tak szeroki, że należy przedstawić i opisać szczegółowo krok po kroku obszar ich realizacji. Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie należą:

4.1.2. POZOSTAŁE ŚWIADCZANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

4.1.2.1. DOŻYWIANIE

Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 wprowadziła wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. W ramach ww. programu oraz na podstawie Uchwał Nr LXX/835/2023 Rady Miejskiej Mielna z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” oraz Uchwał Nr LXX/836/2023 Rady Miejskiej Mielna z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”, udzielane było wsparcie w formie gorącego posiłku i świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Wsparcie w formie gorącego posiłku dla osób dorosłych polegało na dostarczaniu posiłku do miejsca zamieszkania osoby, której przyznano tę formę pomocy.

W 2024 roku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 objęto pomocą ogółem 45 osób na kwotę **66.968,00 zł**. Ponadto przyznano posiłek bądź świadczenie pieniężne na żywność, osobom, które przekroczyły kryterium dochodowe i nie kwalifikowały się na pomoc z programu, które ponosiły odpłatność za przyznaną pomoc. Na tę pomoc przeznaczono 24.558,00 zł.

Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028” w 2024 r.

RODZAJ POMOCY	ROK 2024	
	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/
Koszt Programu Ogółem	66.968,00	
	13.576,00	53.392,00

Opracowanie własne

Udział środków własnych gminy w 2024 r. wyniósł 20,27%.

4.1.2.2. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Centrum Usług Społecznych w Mielnie organizowało i zabezpieczało, zgodnie z potrzebami, pomoc w formie usług opiekuńczych dla mieszkańców gminy Mielno. Pomoc ta przysługiwała osobom, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy osób innych, a były jej pozbawione. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługiwała również osobom samotnie gospodarującym, posiadającym rodzinę oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, patologię, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należało organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym i obejmujące:

- usprawnienie do funkcjonowania w społeczeństwie,
- pielęgnację zaleconą przez lekarza,
- rehabilitację fizyczną,
- wspieranie psychologiczno – pedagogiczne,

- wspieranie edukacyjno – terapeutyczne,
- pomoc mieszkaniową.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Odpłatność za usługi opiekuńcze określała tabela odpłatności zawarta w:

- Uchwale nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej Mielna z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych sprawowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania.
- Uchwała Nr LXXVII/907/2024 Rady Miejskiej Mielna z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania oraz odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług

Koszt jednej godziny ww. usług ustala się jako równowartość 1,5% najniższej emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej ustalonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W okresie **od 01.01.2024 do 31.03.2024 r.** koszt ten wynosił **23,83 zł**, a **od 01.04.2024 do 31.12.2024 26,71 zł**.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych i niepełnosprawnych należy samotność i poczucie nieprzydatności. Prowadzą one do stopniowej marginalizacji i wykluczenia ze społeczności lokalnej. Przesłaniem niesionej przez CUS pomocy było zapobieganie temu zjawisku, zwłaszcza wśród osób samotnych. Umożliwienie prawidłowego funkcjonowania podopiecznych ośrodka w środowisku domowym to istota usług opiekuńczych. Większość beneficjentów nie dopuszcza możliwości spędzenia schyłku swojego życia w obcym miejscu. Opiekunowie w większości są osobami z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. Niejednokrotnie akceptacja ze strony podopiecznych jest tak

duża, że traktowane są jak najbliżsi członkowie rodziny, a w przypadku osób samotnych często stają się nieformalnymi członkami rodziny.

CUS ściśle współpracował z rodzinami, dążąc do maksymalnego ich zaangażowania w organizację opieki dla niepełnosprawnych beneficjentów. Współpraca miała zapewnić maksymalną kompensację malejącej wraz z wiekiem samodzielności zaspokajania potrzeb oraz ograniczanie barier społecznych. Katalog wykonywanych usług dostosowany był do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego, by realizacja usług była zgodna z faktycznymi potrzebami w środowisku chorego oraz z możliwościami Centrum.

W 2024 roku z pomocy w postaci usług opiekuńczych skorzystały **24 osoby**.

4.1.2.3. KIEROWANIE I UMIESZCZANIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniac dom w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej.

Wpływy z tytułu opłaty rodzin za mieszkańców DPS wyniosły:

- w 2022 – 7.186,03 zł,
- w 2023 – 96.551,09 zł,
- w 2024 – 115.243,02 zł.

Istotne jest, iż rodzina – zgodnie z przepisami - nie może być obciążona kosztami za pobyt w domu pomocy społecznej przy dochodzie niższym niż 300% kryterium dochodowego w pomocy społecznej.

W roku 2024 w domach pomocy społecznej przebywało **15 mieszkańców** gminy Mielno. Łączny koszt poniesiony przez gminę z tytułu opłaty za pobyt mieszkańców w DPS wyniósł **834.796,96 zł**.

4.1.2.4. SCHRONIENIE I POMOC OSOBOM BEZDOMNYM

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W roku 2024 w schronisku dla osób bezdomnych przebywał **1 mieszkaniec** gminy Mielno. Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na schronienie w schronisku wyniósł **10.507,00 zł**.

W roku 2024 w noclegowni dla osób bezdomnych nie przebywał żaden mieszkaniec gminy Mielno.

4.1.2.5. SPRAWIANIE POGRZEBÓW

Zgodnie z przepisami Ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej. Sprawienie pogrzebu jest jednym ze świadczeń niepieniężnych przyznawanych przez CUS. Organ zorganizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub członkowie rodziny z jakiś przyczyn odmawiają podjęcia działań zmierzających do pochówku. Organizacja pogrzebu odbywa się na zasadach określonych przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Uchwałą nr XXXIII/366/2021 z dnia 26 lutego 2021 r. Rada Miejska Mielna określiła zasady organizacji pogrzebu przez Gminę Mielno oraz zwrot wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu. CUS zamawia wykonanie usługi u określonej firmie pogrzebowej (przygotowanie zwłok do pochówku, przechowywanie zwłok w chłodni, zapewnienie trumny, przewóz zwłok karawanem). W Gminie Mielno usługa pogrzebowa wykonywana jest przez firmę pogrzebową, której wybór dokonuje się przy uwzględnieniu najniższej ceny oferowanej za usługę pogrzebową. Koszt sprawienia pogrzebu nie może być wyższy niż zasiłek pogrzebowy określony w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych obowiązującego w dniu pogrzebu.

W roku 2024 Centrum Usług Społecznych w Mielnie organizowało pogrzeb dla jednej osoby zmarłej na terenie gminy Mielno. Łączny koszt zrealizowanego świadczenia wyniósł 4.000,00 zł.

4.1.2.6. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Centrum Usług Społecznych w Mielnie opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W roku 2024 Centrum Usług Społecznych w Mielnie opłaciło składkę zdrowotną w wysokości:

- **18.808,46 zł.** za **26 osób** pobierających zasiłek stały,
- **6.699,42 zł.** za **10 osób** objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.

4.1.3. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Mielno przyznawana jest w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego. W 2024 roku wypłacono 11 stypendiów szkolnych oraz 0 zasiłków szkolnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 2.041,96 zł, w tym: – dotacja budżetu państwa – 1.633,56 zł, – środki własne gminy – 408,40 zł.

4.1.4. DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych. Przysługuje najemcom, podnajemcom, członkom spółdzielni oraz właścicielom lokali mieszkalnych. Do świadczenia tego uprawnione są również osoby, zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, ale oczekujące na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu. Świadczenie wypłacane jest bezpośrednio na konto zarządcy budynku na zmniejszenie opłat czynszowych. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie jednoosobowym 40 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i 30% tego wynagrodzenia w gospodarstwie wieloosobowym.

Centrum Usług Społecznych w Mielnie realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych.

Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych reguluje Ustawa z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, a także inne akty normatywne.

Przyznawanie dodatków mieszkaniowych

W 2024 r. z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystało 13 gospodarstw domowych.

Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja finansowa w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku.

W 2024 r. **przyjęto 15 wniosków** o dodatek mieszkaniowy. Łączna liczba wydanych decyzji w 2024 roku wyniosła 15, w tym:

1. przyznających - 13
2. odmownych - 2
3. inne – 0 (dotyczy m.in.: wstrzymania, wznowienia, uchylenia lub umorzenia decyzji).

W 2024 r. nie zarejestrowano odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od wydanych w sprawie dodatków mieszkaniowych decyzji.

4.2. ZADANIA ZLECONE GMINIE

4.2.1. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ W RAMACH PROGRAMU „CZyste POWIETRZE”

Centrum na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska realizowało zadanie z zakresu wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, który zamierza ubiegać się o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze” 2.0 z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W 2024 roku CUS wydał **61 zaświadczeń**.

4.2.2. ŚWIADCZENIA RODZINNE, W TYM OPIEKUŃCZE, ZASIŁEK DLA OPIEKUNA I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

System świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny obejmuje wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

4.2.2.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 01.11.2023 r. do 31.10.2024 r. (tzw. okres zasiłkowy 2023/2024) oraz wypłacano świadczenia przyznane na okres od 01.11.2024 r. do 31.10.2025 r. (tzw. okres zasiłkowy 2024/2025).

Zasiłki rodzinne z dodatkami

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka. Otrzymuje się go do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, ukończenia przez dziecko nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia), lub do 24 roku życia dziecka, jeśli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 lat do ukończenia 24 rok życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, który wynosi 193,00 zł, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, do 5 roku życia dziecka wynosi 90,00 zł, zaś powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia 110,00 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95,00 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113,00 zł, zaś na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69,00 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł.

Prawo do zasiłku przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeśli wystąpił do sądu z wnioskiem o przysposobieniu dziecka), osobie uczącej się (jeśli jest osobą pełnoletnią, niepozostającą pod opieką rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony), jeżeli **dochód rodziny** w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby

uczącej się **nie przekracza kwoty 674,00 zł.** W przypadku, gdy członkiem rodziny jest **dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności** kryterium dochodowe jest **powiększone do kwoty 764,00 zł.**

W przypadku, gdy dochód rodziny przekroczy wymagane kryterium dochodowe ustala się prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r., **tzw. „złotówkę za złotówkę”.**

Dzięki systemowi „złotówka za złotówkę”, rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie (lub osobie uczącej się) w danym okresie zasiłkowym:

- zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalane jest prawo do tych zasiłków;
- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalane jest prawo do tych dodatków;
- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania podzielonych przez 12.

Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez organ, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych zasiłków rodzinnych z dodatkami w 2024 roku.

Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami w 2024 roku.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota
1	Zasiłki rodzinne	819	94.352,24 zł
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych	541	54.812,46 zł
Razem			149.164,70 zł

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku w ramach zasiłków rodzinnych wypłacono kwotę 149.164,70 zł, z czego 54.812,46 zł. wynosiły dodatki do zasiłków rodzinnych, co stanowi 36,74 % ogólnej sumy wypłaty zasiłków. Zauważyć należy, że dodatki do zasiłków rodzinnych stanowią ważną składową wypłacanych świadczeń.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych w 2024 roku.

Wyszczególnienie dodatków do zasiłków rodzinnych wypłaconych w 2024 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1	Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka	0	0	0
2	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	2	18	7.200,00 zł
3	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	4	16	3.088,00 zł
4	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	9	89	9.570,00 zł
5	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	11	208	19.216,24 zł
6	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	16	102	6.659,58 zł
7	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole w miejscem zamieszkania	5	44	4.972,00 zł
8	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	21	64	4.106,64 zł
RAZEM				54.812,46 zł

Patrząc na przedstawione powyżej dane liczbowe, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, zauważyć należy, że do najczęściej wypłacanych dodatków do zasiłku rodzinnego zaliczamy dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który pobrało 16,18 % ogólnej liczby rodzin pobierających zasiłki rodzinne.

Nienależnie pobrane zasiłki rodzinne wraz z dodatkami podlegają zwrotowi. W 2024 roku osoby, które nienależnie pobrały ww. świadczenia dokonały ich zwrotu na kwotę **6.069,90 zł.**

4.2.3. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO I OBSŁUG DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1993 ze zm.). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych, które na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd mają zasądzone alimenty, jednak nie otrzymują ich z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia,
- w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie (zgodnie z Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19.01.2023 r. w/s wysokości kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dnia 1 października 2023 r. (M.P. z 2023, poz. 121) nie przekraczał kwoty 1 209,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł., o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej.

W/w świadczenia, do dnia 30.09.2024 roku przysługiwały osobom uprawnionym w wysokości bieżąco ustalonych alimentów jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. miesięcznie, natomiast od 01.10.2024 roku w oparciu o zmianę ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 21 listopada 2024 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1827) świadczenia z funduszu

alimentacyjnego są wypłacane w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 1000,00 zł. miesięcznie.

Świadczenia te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

W gminie Mielno ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione.

Liczbę rodzin i osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w gminie Mielno w roku 2024 przedstawia poniższa tabela.

Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeniobiorców	Kwota wypłaconych świadczeń
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	Małoletnie osoby uprawnione 23	86.202,52 zł
	Pełnoletnie uczące się osoby uprawnione 3	21.300,00 zł

W 2024 roku ogólna suma wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 107.502,52 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1993 ze zm.) gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Mielnie, prowadził postępowania wobec 26 dłużników z tego 12 postępowań prowadzone było na wnioski o podjęcie działań z organów właściwych wierzyciela, które były kierowane do Centrum, natomiast pozostałe postępowania prowadzone były przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie jako Organ Właściwy Dłużnika Alimentacyjnego.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2024 roku dotyczyły w szczególności:

1. Ścisłej współpracy gminy wierzyciela z gminą dłużnika:

- wysłano 17 informacji dotyczących dłużników alimentacyjnych opisujących sytuację rodzinną, dochodową, zawodową i zdrowotną oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osób uprawnionych, pozyskanych poprzez przeprowadzone wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe
- wezwano 12 dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, stawilo się 3;

2. Ścisłej współpracy gminy wierzyciela z gminą dłużnika:

- Wysłano 3 informacji do Komorników Sądowych mających wpływ na egzekucje zasądzonych świadczeń alimentacyjnych,
- skierowano do Komorników Sądowych 13 wniosków dotyczących przyłączenia się do trwającego postępowania egzekucyjnego;

3. Aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych:

- zobowiązano 1 dłużnika do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako osobę bezrobotną lub poszukującą pracy.

4. Złożenia przez gminę dłużnika do właściwej komendy policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa (określone w art. 209 § 1 i 3 kodeksu karnego) przez dłużnika za uporczywego uchylania się od alimentacji:

- przekazano 12 zawiadomień, z czego toczących się postępowań jest 4, umorzonych i zawieszonych jest 8,

5. Wydanie decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych(art. 5 ust. 3 ww. ustawy):

- wydano 4 decyzje,
- skierowano 2 wnioski do prokuratury o ściganie za przestępstwo uchylania się od alimentacji określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego (art. 5 ust. 3b pkt 1 ustawy),

6. Skierowanie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego (art. 5 ust. 3b pkt 2 ww. ustawy):

- skierowano 2 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego;

7. Przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy:

- co miesiąc przekazywane są informacje do biur informacji gospodarczej o wysokości zobowiązań alimentacyjnych jakie posiadają dłużnicy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Zgodnie z art. 27 ust.1, 9, 10 ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom

uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1993 ze zm.) dłużnik spłaty zobowiązań dokonuje za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

Ogólna kwota zadłużenia na dzień **31.12.2024 r.** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi **3.765.214,46 zł** (w tym **odsetki 1.576.768,97 zł**). W 2024 r. odzyskano kwotę **86.686,41 zł.** (w tym **odsetki 70.642,10 zł**).

Stan zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień **31.12.2024 r.** wynosi **445.552,32 zł.** W 2024 r. odzyskano kwotę **292,24 zł.**

Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. W **2024 roku** osoby, które **nienależnie pobrały świadczenia dokonały zwrotu** ww. świadczeń na kwotę **2.764,00 zł.**

4.2.4. KARTA DUŻEJ RODZINY

Centrum Usług Społecznych w Mielnie realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1512). Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie, wydawana jest bezpłatnie. Jedynie wydanie duplikatu bądź domówienie tradycyjnej formy karty podlega opłacie.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W **2024 roku** zarejestrowano **18 wniosków** o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 37 kart. Od 25 maja 2021 r., po nowelizacji ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny wszystkie aktywne Karty uzyskały formę elektroniczną. Każdy posiadacz aktywnej Karty (niezależnie czy posiadał Kartę w formie tradycyjnej, elektronicznej, czy obu) – może wyświetlać ją w aplikacji mObywatel.

Na obsługę ww. programu w 2024 roku wydatkowano dotację z budżetu państwa w wysokości **414,00 zł.**

4.2.5. DODATEK OSŁONOWY

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulowały przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 953).

Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych.

Dodatek osłonowy przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2.100,00 zł,
2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1.500,00 zł na osobę.

Dochód ustalano na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1; t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 323)

Dodatek osłonowy w 2024 r. wynosił: - 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego, - 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób, - 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób, - 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Przepisy przewidywały także podwyższony dodatek osłonowy przysługujący osobom opalającym domy węglem lub paliwami węglowodnymi zgłoszonymi do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków:

- . 286,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
- . 429,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
- . 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- . 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

W **2024 roku** wypłacono świadczeń na łączną kwotę **38.761,01 zł**.

4.3. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ GMINIE

4.3.1. REFUNDACJA PODATKU VAT

Refundacja podatku VAT od ceny gazu została uchwalona w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r., poz. 2687 ze zm.). Refundacja dotyczyła okresu od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

Refundacja VAT przysługiwała osobie w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2.100,00 zł,

2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1.500,00 zł na osobę.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalało się na podstawie art.3 pkt 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.)

W gminie Mielno w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. wypłacono świadczeń na łączną kwotę **12.834,07 zł**.

4.3.2. BON ENERGETYCZNY

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty bonu energetycznego regulowały przepisy ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z dnia 12 czerwca 2024 r. poz. 859). Bon energetyczny był formą wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o określonych dochodach w związku z wzrostem cen energii elektrycznej.

Bon energetyczny przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2.500,00 zł,
2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1.700,00 zł na osobę.

Dochód ustalano na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1; t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 323 ze zm.).

Bon był jednorazowym świadczeniem pieniężnym w wysokości:

- 300,00 zł – dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 400 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 500 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 600 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy **główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną** i było wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, bon energetyczny przyznawało się w wysokości:

1. 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;

2. 800 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
3. 1000 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
4. 1200 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W 2024 roku wypłacono świadczeń na łączną kwotę **50.685,99 zł**.

4.3.3. PRACE SPOŁECZNI UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Świadczenie to może być w całości finansowane z budżetu gminy.

W 2024 r. z tej formy wsparcia skorzystało 5 osób. Wypłacono świadczeń na łączną kwotę **18.013,80 zł**.

4.3.4. ZACHODNIOPOMORKA KARTA SENIORA

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Seniora objęte są osoby starsze zamieszkałe na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

O Zachodniopomorską Kartę Seniora mogą ubiegać się osoby, które **ukończyły 60 lat**. Karty wydawane są **bezpłatnie**.

W roku 2024 w gminie Mielno wydano 20 Zachodniopomorskich Kart Seniora.

4.3.5. OGÓLNOPOLSKA KARTA SENIORA

Każdy senior, który ukończył 60 lat może wyrobić własną Ogólnopolską Kartę Seniora. Karta ta upoważnia do zniżek w wielu punktach w całej Polsce, w tym m.in. sanatoriach, uzdrowiskach, przychodniach, gabinetach rehabilitacji, instytucjach zdrowia i kultury.

Lista wszystkich 3000 punktów honorujących Ogólnopolską Kartę Seniora znajduje się na stronie internetowej www.glosseniora.pl.

W 2024 r. na terenie gminy Mielno wydano **21 kart**.

4.3.6. DOWÓZ DZIECI DO SZKOŁY

Od września 2023 r. CUS Mielno realizuje **zapewnia bezpłatny transport do szkół i ośrodków oraz opiekę w czasie przejazdu uczniom niepełnosprawnym**.

Bezpłatny dowóz przysługuje do:

1. najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego - niepełnosprawnym dzieciom: 5-letnim i 6-letnim oraz którym odroczone spełnianie obowiązku szkolnego;
2. najbliższej szkoły podstawowej - niepełnosprawnym uczniom: niesłyszącym, słabosłyszącym, niewidomym, słabowidzącym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
3. najbliższej szkoły ponadpodstawowej - uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia;
4. ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, który nie musi być najbliższy miejscu zamieszkania;
5. dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna - do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 24 rok życia;
6. dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim - do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25. rok życia.

W 2024 r. organizowany był przewóz dla 7 dzieci terenu gminy Mielno.

4.3.7. DOOR – TO - DOOR

W związku z trwałością projektu, realizowano przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie od 01.01.2024 r. usługi w ramach Door- to – door. Głównym założeniem tych usług jest poprawa mobilności mieszkańców Gminy. W ramach projektu seniorzy mogli korzystać z bezpłatnych przejazdów w zakresie załatwiania spraw urzędowych i zdrowotnych. W 2024 r. z ww. wsparcia skorzystało **60 osób**. Transport w ramach projektu obejmował również stałą formę wsparcia uczestników Dziennego Domu Senior + w dotarciu na zajęcia.

4.3.8. POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO PAŃSTWA

4.3.8.1. POMOC PRYZNANA NA PODSTAWIE ART. 29, ART. 30 USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO PAŃSTWA

Centrum udzieliło wsparcia obywatelom Ukrainy w oparciu o art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz art. 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie:

- posiłków i zasiłków celowych na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole oraz zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu dla obywateli Ukrainy,
- zasiłków okresowych dla osób/rodzin obywateli Ukrainy zgodnie z obowiązującym kryterium dochodowym,
- zasiłków celowych dla obywateli Ukrainy w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów obywateli Ukrainy w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego,
- sprawiania pogrzebów obywatelom Ukrainy,
- kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej obywateli Ukrainy.

4.3.8.1.1. PRYZNANIE POSIŁKÓW I ZASIŁKÓW CELOWYCH NA POSIŁEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOLE ORAZ ZASIŁEK CELOWY NA WYŻYWIENIE DZIECI W PRZEDSZKOLU DLA OBYWATELI UKRAINY

	2024 r.
--	---------

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota
Zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole/zasilek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole	2	310,00

Źródło: opracowanie własne

4.3.8.1.2. FUNDUSZ POMOCY UKRAINIE (ŚWIADCZENIA RODZINNE)

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, przysługują dla tych obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni służb państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw, legalny pobyt obywateli Ukrainy został wydłużony do 4 marca 2024 r. Prawo do świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy, zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przysługuje odpowiednio na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych.

Liczbę rodzin i osób z Ukrainy korzystających ze świadczeń rodzinnych w gminie Mielno w roku 2024 przedstawia poniższa tabela.

Wyplacane zasiłki rodzinne z dodatkami UKR w 2024 roku.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1	Zasiłki rodzinne	10	80	11.309,24 zł

4.3.8.1.3. FUNDUSZ POMOCY UKRAINIE (ŚWIADCZENIE 300 ZŁ NA OSOBĘ)

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Centrum Usług Społecznych w Mielnie w roku 2024 realizował zadania na rzecz obywateli Ukrainy. Pomoc świadczona była między innymi w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego przysługiwało w wysokości 300,00 zł na osobę. Świadczenie można było przeznaczyć na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Uprawniony do pomocy był obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklarował zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz został wpisany do rejestru PESEL.

W 2024 roku z tej pomocy skorzystało 16 obywateli ukraińskich. Środki wydatkowane na wypłatę jednorazowego świadczenia **wyniosły 4.800,00 zł.**

5. REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW FINANSOWANYCH Z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Mielnie, wzorem lat wcześniejszych, kontynuuje realizację programów Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego dedykowane osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

5.1. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ EDYCJA 2024

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością„ dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wartość dofinansowania programu: 122.343,88 złotych (słownie: sto dwadzieścia dwa tysiące trzysta czterdzieści trzy złote 88/100)

Całkowity koszt realizacji programu: 121.577,56 złotych (słownie: sto dwadzieścia jeden tysięcy pięćset siedemdziesiąt siedem złotych 56/100)

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności:
 - a. stopniu znacznym lub

- b. o stopniu umiarkowanym, lub
- c. traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.).

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

1. wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
2. wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
3. wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
4. wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Uczestnik programu za usługi asystenta nie ponosił odpłatności.

W programie wzięło udział **7 osób dorosłych** posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym zrealizowano **1.820 godzin** usług asystenckich, w tym **4 osoby** posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, którym zrealizowano **804 godzin** usług asystenckich; **4 osoby dorosłe** posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, którym zrealizowano **564 godzin** usług asystenckich, w tym **1 osoba** posiadająca orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, której zrealizowano **180 godzin** usług asystenckich.

Usługi asystencji osobistej świadczyło 3 asystentów.

Zgodnie z zasadami programu sfinansowano:

1. wynagrodzenia asystentów na kwotę 119.193,70 zł,
2. koszty obsługi Programu na kwotę 2.383,86 zł.

5.2. OPIEKA WYTCNINIOWA EDYCJA 2024

Program „Opieka wytchnieniowa„ dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wartość dofinansowania programu: 39.066,00 złotych (słownie: trzydzieści dziewięć tysięcy sześćdziesiąt sześć złotych 00/100);

Całkowity koszt realizacji programu: 39.061,56 złotych (słownie: trzydzieści dziewięć tysięcy sześćdziesiąt jeden złotych 65/100).

Głównym celem Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
 2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.)
- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Program był realizowany w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Uczestnik programu za usługi opieki wytchnieniowej nie ponosił odpłatności.

W ramach pobytu dziennego w Programie wzięło udział **4 opiekunów** sprawujących opiekę **nad 4 osobami dorosłymi** ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym, dla których zrealizowano **766 godzin** usług opieki wytchnieniowej – koszt **38.295,65 złotych**, a koszty obsługi wyniosły **765,91 zł**.

6. REALIZACJA INNYCH PROGRAMÓW RZĄDOWYCH

6.1. RZĄDOWY PROGRAM „ASYSTENT RODZINY 2024”

Program ten realizowany był na podstawie Uchwały Nr 245 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 r.

Celem Programu była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, co czyni asystenta rodziny ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin. Dofinansowanie przydzielane było na podstawie złożonego przez gminy zapotrzebowania i obejmowało asystentów rodziny zatrudnionych w gminie w 2024 r.

Gmina Mielno pozyskała środki w wysokości:

- **2.076,15 zł na dofinansowanie dodatków dla asystentów rodziny**
- **23.063,20 zł na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny.**

6.2. RZĄDOWY PROGRAM DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024-2027” NA PODSTAWIE UCHWAŁY Nr 63 RADY MINISTRÓW Z DNIA 19 CZERWCA 2024 R.

Program finansowany jest z dotacji celowej z budżetu państwa. Realizacja programu obejmuje okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Celem przyznania środków jest wsparcie kadr wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie wynagrodzeń asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych, osób zatrudnionych do pomocy w rodzinnych domach dziecka, pracownikom zatrudnionym w placówkach wsparcia dziennego, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, ośrodkach adopcyjnych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub przez podmioty wykonujące zadania publiczne na ich zlecenie, o których mowa w programie, realizującym bezpośrednio działania lub wykonującym działania o charakterze usługowym, administracyjnym, służące zapewnieniu odpowiednich warunków do realizacji działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w postaci dodatku motywacyjnego wraz z kosztami składek od tego dodatku w latach 2024-2027.

Dodatek motywacyjny w wysokości 1000 zł brutto miesięcznie otrzymują osoby zatrudnione na umowę o pracę w jednostkach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. wychowawcy w placówkach wsparcia dziennego oraz asystent rodziny.

Na wypłatę dodatków motywacyjnych w 2024 r. gmina Mielno wydatkowała środki w wysokości **36.978,05 zł.**

6.3. RZĄDOWY PROGRAM DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2024-2027” NA PODSTAWIE UCHWAŁY Nr 62 RADY MINISTRÓW Z DNIA 19 CZERWCA 2024 R.

W 2024 r. Gmina Mielno przystąpiła do realizacji programu rządowego, który został wprowadzony uchwałą Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”. W ramach realizacji tego programu wypłacane są dodatki motywacyjne w wysokości 1000,00 zł brutto miesięcznie dla pracowników określonych w ww. uchwale.

Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027.

Dodatek motywacyjny otrzymują wyłącznie osoby zatrudnione na umowę o pracę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie.

Program podkreśla ważną rolę pracowników samorządowych pomocy społecznej.

Program jest finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa.

W ramach dotacji otrzymanej na realizację Rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027” w kwocie **133.747,00 zł.** przyznano dodatki motywacyjne pracownikom realizującym zadania z ustawy o pomocy społecznej.

6.4. PROGRAM WIELOLETNI „SENIOR+” NA LATA 2021-2025 EDYCJA 2024

Program wieloletni „Senior+” na lata 2021–2025 zakłada wspieranie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie realizacji zadań własnych, polegających na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”. Celem strategicznym

Programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”, tj. wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Celem operacyjnym Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom – osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 lat i więcej – poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej – w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

W ramach Programu jednostki samorządu, w trybie otwartego konkursu ofert, mogą ubiegać się o uzyskanie środków finansowych przeznaczonych na:

- **Moduł 1** – jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie i/lub wyposażenie ośrodka wsparcia w wysokości do 80% całkowitego kosztu realizacji zadania. Dofinansowanie nie może być wyższe niż 400 tys. zł w przypadku Dziennego Domu „Senior+” oraz 200 tys. zł w przypadku Klubu „Senior+”.
- **Moduł 2** – zapewnienie funkcjonowania już istniejących ośrodków wsparcia, utworzonych w ramach modułu 1. Dofinansowaniu z budżetu państwa w każdym roku budżetowym, w trybie konkursowym mogą podlegać działania związane z całorocznym bieżącym utrzymaniem ośrodka wsparcia. Kwota dofinansowania na działalność bieżącą ośrodków wsparcia uruchomionych w ramach Programu wynosić będzie miesięcznie na utrzymanie jednego miejsca nie więcej niż 400 zł w Dziennym Domu „Senior+” oraz nie więcej niż 200 zł w Klubie „Senior+”, przy czym dotacja nie może stanowić więcej niż 50% całkowitego kosztu realizacji zadania.

W 2024 r. Gmina Mielno skorzystała z dofinansowania ramach modułu 2 i otrzymała środki na zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu SENIOR+ w kwocie **61.920,00 zł**.

Działalność bieżąca Dziennego Domu „Senior+” polega na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielanie pomocy w czynnościach dnia codziennego, na zapewnieniu

minimum jednego posiłku, w szczególności gorącego oraz innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb seniorów.

Dzienny Dom „Senior+” zapewnia 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku (40 godzin tygodniowo).

Z usług świadczonych przez Dzienny Dom SENIOR+ w roku 2024 skorzystało **36 osób**.

Szczegółowe informacje dotyczące realizowanych zadań przez Dzienny Dom Seniora Senior+ w Mielnie zawarte są w sprawozdaniu z realizacji „gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021 – 2025” za rok 2024.

6.5. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” EDYCJA 2024

Jest to program, którego adresatami są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program zakłada realizację dwóch Modułów:

- **Moduł I**, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
- **Moduł II**, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W ramach Modułu II gminy mogły uzyskać wsparcie finansowe na dofinansowanie zakupu, jak również kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa oraz na dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów w latach 2022 – 2023.

Program w Gminie Mielno realizowany był w terminie od dnia **1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.**

W ramach Modułu I Gmina Mielno wydatkowała kwotę 26.460,10 zł, z czego kwota 21.168,07 zł to dotacja, a kwota 5.292,03 zł to środki własne Gminy.

Ze wsparcia w ramach modułu I skorzystało 5 środowisk(osób).

Natomiast w ramach Modułu II Gmina Mielno wydatkowała kwotę 55.866,24 zł, z czego kwota 44.692,99 zł to dotacja, a kwota 11.173,25 zł to środki własne Gminy.

W ramach modułu II zakupiono 40 opasek.

7. REALIZACJA PROJEKTÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

7.1. PROJEKT PN. „CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE MIELNO”

W 2024 r., dzięki ogromnemu zaangażowaniu pracowników Centrum Usług Społecznych w Mielnie, Gmina Mielno otrzymała dofinansowanie w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego w ramach działania 6.18 Rozwój usług społecznych, w tym świadczonych w społeczności lokalnej, na realizację projektu pod nazwą „Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno”. W ramach konkursu Gmina Mielno uzyskała najwyższe dofinansowanie, spośród składanych wniosków, i wyniosło ono 5.355.757,04 zł. Wartość całego projektu, który ma być realizowany od 01.07.2024 r. do 30.06.2027 r. wynosi 5.637.638,99 zł.

Głównym celem projektu jest poprawa jakości życia wśród mieszkańców gminy Mielno poprzez wzrost dostępności do zintegrowanych usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy w drodze utworzenia, wdrożenia i funkcjonowania Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno.

Grupę docelową stanowią mieszkańcy gminy Mielno, którzy należą do co najmniej jednej z niżej wymienionych grup:

- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność);
- rodziny (biologiczne, zastępcze, adopcyjne) z dziećmi, w tym doświadczające trudności opiekuńczo-wychowawczych;
- osoby starsze w wieku 60+, nieaktywne zawodowo.

W ramach projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno” realizowane są następujące zadania”

1) Opracowanie Planu Wdrażania Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno

W celu efektywnego wdrożenia i funkcjonowania CUS w Gminie Mielno został opracowany we współpracy z przedstawicielami społeczności lokalnej Plan Wdrożenia CUS w Gminie Mielno (PW CUS). Na potrzeby opracowania PW CUS został powołany przez Burmistrza Mielna Zespół ds. Wdrożenia CUS złożony z osoby posiadających min. 3. letni staż prac w samorządzie gminnym lub gminnej jednostce organizacyjnej; doświadczenie w pracy na rzecz rozwoju Gminy Mielno, wiedzę z zakresu potrzeb i potencjału, zasobów wspólnoty samorządowej oraz z zakresu realizacji usług społecznych. Zespół ten podczas spotkań roboczych opracuje PW CUS przy wsparciu eksperta ds. wdrażania w zakresie zgodności formalnoprawnej PW CUS z obowiązującymi przepisami prawa, w tym regulacjami dot. przekształcenia MOPS w Mielnie w CUS w Mielnie, zagadnień objętych PW CUS, dobrych praktyk w zakresie tworzenia i funkcjonowania CUS, zgodności z Ustawą o CUS.

Do efektywnego opracowania PW CUS, adekwatnego do potrzeb mieszkańców gminy Mielno były wykorzystane wyniki przeprowadzonej przez podmiot zewnętrzny diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

PW CUS obejmuje m.in. takie elementy jak organizacja CUS dostosowana do lokalnych uwarunkowań, w tym model funkcjonowania, struktura i sposób zarządzania, cele szczegół., zadania oraz plan finansowy CUS, zasady współpracy pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi społeczne. Na terenie gminy, plan podnoszenia kwalifikacji /kompetencji kadry CUS, sposoby promocji i informacji działalności CUS, diagnozę potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społ. i zasadności tworzenia CUS, wyłonienie zakresów/ obszarów usług społ. określonych w art. 2, ust. 1 Ustawy o CUS, które będą realizowane przez CUS w gminie Mielno.

Na podstawie PW CUS został sporządzony statut organizacyjny CUS oraz uchwała o przekształceniu i nadaniu statutu CUS. Uchwała powołująca CUS, w której wskazany został termin faktyczny podjęcia działalności przez CUS. W związku z powołaniem CUS w ramach zadania zostały opracowane przez Zespół ds. wdrażania CUS, przy wsparciu eksperta, wszelkie dokumenty organizacyjne niezbędne do funkcjonowania CUS tj. regulamin organizacyjny, dokumenty związane z systemem zarządzania bezpieczeństwem informacji danymi osobowymi, dokumenty organizacyjno-księgowe, w tym polityka rachunkowości, dokumenty związane z prawami i obowiązkami pracowników CUS, w tym aktualizacja dokumentacji dotychczasowych pracowników CUS w Mielnie

2) Realizacja Planu Wdrażania Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno

W związku z powstaniem CUS w Mielnie oraz wdrożeniem nowych usług społecznych czyli przeniesieniem ogółu zadań i zasobów z MOPS do CUS oraz rozszerzeniem realizowanego wsparcia o wybrane i nierealizowane przez MOPS do dnia utworzenia CUS usługi z min. 2 zakresów, o których mowa w art. 2 ust. 1 Ustawy o CUS, niezbędne jest:

1. Wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych na funkcjonowanie CUS, w tym nowych stanowisk pracy–szczegóły: uzasadnienie wydatków
2. Zaangażowanie etatowej kadry CUS od 01.2025 r.:
 - a. Organizatora Usług Społecznych, który pełnił jednocześnie funkcję Dyrektora CUS (1 osoba, 1/1 etat);
 - b. Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS, 1 os., 1/1 etatu)
 - c. Organizatora Społeczności Lokalnej (OSL, 1os., 1/1 etatu)
3. Dostosowanie zakresów obowiązków i wymagane kwalifikacje dla w/w stanowisk zgodnie ze wskazanymi w Ustawie o CUS.
4. Zakup niezbędnego wyposażenia do świadczenia usług w ramach CUS–szczegóły: uzasadnienie wydatków
5. Realizacja planu podnoszenie kwalifikacji/kompetencji przez osoby świadczące usługi społeczne w ramach CUS. Na podstawie wstępnego rozeznania potrzeb zakłada się przeszkolenie 2 osób (dotychczasowych pracowników Wnioskodawcy) z zakresu niezbędnego do świadczenia usługi/treningu biofeedback.
6. Opracowanie i realizacja Programu Usług Społecznych (PUS) w rozumieniu art. 4 ustawy o CUS. Program ten zostanie przygotowany przez kadrę CUS wspólnie z przedstawicielami społeczności lokalnej, a także poddany konsultacjom społecznym. Po konsultacjach PUS zostanie zatwierdzony.
7. Opracowanie i realizacja Planu Organizowania Społeczności Lokalnej (POSL) w ramach działalności CUS. Za opracowanie i realizację POSL będzie odpowiedzialny OSL. POSL będzie uwzględniał wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych i działań wspierających oraz będzie podlegał aktualizacji w przypadku istotnej zmiany tych wniosków.
8. Prowadzenie monitoringu realizacji usług społecznych, w tym realizacji PUS i POSL wraz z przygotowaniem okresowych raportów monitorujących służących m.in. aktualizacji w/w dokumentów przez kadrę CUS.

3) Realizacja usług społecznych w ramach Centrum Usług Społecznych w Gminie Mielno.

Zadanie obejmuje realizację usług społecznych zgodnie z PW CUS i PUS, w tym realizacja nowych usług z min. 2 zakresów usług zgodnie z katalogiem będącym elementem w/w dokumentów, w tym usług z zakresu (wg. zakresu interwencji EFS+):

- a) wsparcia rodziny i pieczy zastępczej (zgodnie z art. 2 Ustawy o CUS: działania z zakresu wspierania rodziny).

Planowane do realizacji zgodnie z rozeznaniem problemów i potrzeb rodzin z dziećmi są:

- warsztaty profilaktyczne dla rodzin/ok.100 os.,
- konsultacje/poradnictwo specjalistyczne zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami 80 rodzin objętych wsparciem,
- usługa biofeedback dla dzieci w wieku 7-16 lat ok.100 dzieci
- badania przesiewowe dla dzieci w wieku 7-16 lat ok. 250 dzieci (usługa zdrowotna – charakter diagnostyczny) jako uzupełnienie usług społ.

- b) wsparcia os. z niepełnosprawnościami oraz osób starszych (zgodnie z art. 2 Ustawy o CUS: działania z zakresu wspierania os. niepełnosprawnych oraz z zakresu pomocy społ.).

Planowane do realizacji zgodnie z rozeznaniem problemów i potrzeb OPW są:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- rehabilitacja stacjonarna z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu,
- mobilne usługi pielęgnacyjne, porządkowe, w tym porządkowania nagrobków, usługi tzw. „Złotej rączki”,
- usługa wypożyczenia sprzętu wspomagającego, pielęgnacyjnego i rehabilitacyjnego wraz z usługą doradztwa w zakresie doboru i obsługi specjalistycznego sprzętu.

Planowane do realizacji zgodnie z rozeznaniem problemów i potrzeb osób starszych są:

- usługa biofeedback dla seniorów,
- usługi realizowane w Klubie Seniora.

Wszystkie realizowane usługi będą zgodne z usługami możliwymi do finansowania w ramach interwencji EFS+ i będą wynikały z diagnozy potrzeb wspólnoty samorządowej .

8. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIELĘCZY ZASTĘPCZEJ

8.1. ASYSTENT RODZINY

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr LVII/586/2024 Rady Miejskiej Mielna z dnia 25 kwietnia 2024 roku przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mielno na lata 2024-2026. W ramach realizacji ww. Programu Centrum Usług Społecznych w Mielnie zatrudnia 1 asystenta rodziny. Jego zadaniem jest wspomaganie rodzin, w których pojawiają się problemy wychowawcze. Bywa tak, że rodzice z różnych przyczyn nie radzą sobie z wychowywaniem potomstwa i zapewnieniem mu niezbędnych warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i psychicznego. W takiej właśnie sytuacji zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi odebranie dzieci.

Zakres zadań, jakie ma do wykonania asystent rodziny przedstawia poniższy rysunek

W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych **11 rodzin**, w których wychowywało się **23 małoletnich dzieci**.

Główne problemy rodzin, z którymi pracował asystent w 2024 roku to:

- bezradność i zaniedbania w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych

- niezaradność życiowa,
- bezrobocie dorosłych członków rodziny,
- nadużywanie alkoholu przez członków rodziny,
- uzależnienia behawioralne,
- trudna sytuacja materialno-bytowa.

W 2024 roku asystent rodziny zakończył współpracę z jedną rodziną w związku ze zrealizowanym planem pracy. Rodzina ta w sposób zadowalający radzi sobie z gospodarowaniem środkami finansowymi. Zwiększone zostały jej umiejętności społeczno – wychowawcze, nawiązano prawidłowe więzi i pogłębiono już istniejące. Wzajemne relacje panujące pomiędzy członkami rodziny, oraz wzajemna komunikacja domowników znacząco się poprawiła. Nastąpiła także poprawa sytuacji socjalnej i materialnej rodziny, która potrzeby dnia codziennego zabezpiecza obecnie we własnym zakresie. Rodzina dobrze radzi sobie w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Widać wyraźną poprawę jej funkcjonowania, co przemawiało za zakończeniem asystentury.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W 2024 roku Centrum Usług Społecznych w Mielnie współfinansowało pobyt w pieczy zastępczej 3 dzieci z terenu gminy Mielno, w tym jedno przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

8.2. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny, w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W pracy z dzieckiem współpracują z rodzicami, opiekunami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba, że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Przy zapewnieniu opieki nad dziećmi oraz przy wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań, placówki mogą korzystać z pomocy wolontariuszy. Pod opieką jednego wychowawcy, w jednym czasie może przebywać maksymalnie 15 dzieci.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program

- psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;
- opiekuńczej – zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
 - pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – prowadzi działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w połączonych formach.

Na terenie gminy Mielno funkcjonują 2 placówki wsparcia dziennego (zwane dalej w skrócie **PWD lub placówkami**) dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez CUS Mielno. Są to placówki prowadzone w formie opiekuńczej, opiekuńczo-specjalistycznej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Obie placówki dysponują łącznie 30 miejscami, z których korzystają dzieci w wieku od 6 do 18 lat.

Prawną podstawą funkcjonowania placówek wsparcia dziennego jest Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (zwana dalej **USTAWĄ**). Regulacje ustawowe dotyczą przede wszystkim kwestii kwalifikacji i wymogów formalno-prawnych, jakie musi spełnić karta placówek oraz zezwoleń na prowadzenie placówek. W temacie funkcjonowania ustawodawca ogranicza się do wymienienia form, w jakich mogą być one prowadzone i bardzo ogólnie wskazuje zakres świadczonych w nich usług, pozostawiając dużo swobody w określaniu norm programowych placówek. Brak natomiast przepisów określających takie zagadnienia, jak m.in.: katalog działań realizowanych w pracy z dzieckiem i rodziną, współpraca z innymi lokalnymi instytucjami i podmiotami oraz obowiązująca dokumentacja.

Placówki wsparcia dziennego działają głównie z myślą o dzieciach i młodzieży, przede wszystkim dla tych z przeróżnymi – długotrwałymi lub przejściowymi trudnościami. Zaznaczyć jednak należy, że uczestnictwo dziecka w zajęciach placówki nie zależy od trudności występujących w rodzinie. Zakłada się, że jeśli rodzic lub dziecko docierają z własnej woli do PWD, to wsparcie to jest uzasadnione. Doświadczenie placówek pokazuje, że realne problemy dziecka i/lub rodziny często ujawniają się w okresie późniejszym. Oferowanie pomocy dzieciom/młodzieży tylko z największymi problemami mogłoby odebrać szansę na wzajemne pozytywne oddziaływanie na siebie wychowanków dzięki ich różnorodności i możliwości pojawienia się pozytywnych liderów.

Do zadań Placówek Wsparcia Dziennego należy:

1. planowanie pracy placówki,
2. rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
3. czuwanie nad bezpieczeństwem dzieci na zajęciach,
4. stała i systematyczna współpraca z rodziną - nawiązywanie kontaktów z rodzicami lub opiekunami dziecka, prowadzenie rozmów indywidualnych i zajęć grupowych, zachęcanie rodziców do działań na rzecz dzieci i świetlicy,
5. pomoc w nauce i w uzupełnianiu zaległości edukacyjnych,
6. organizowanie czasu wolnego - prowadzenie zajęć tematycznych w placówce i poza nią, umożliwiających dziecku poznanie zdrowego stylu życia,
7. prowadzenie pracy z grupą tak, aby mogła stać się konstruktywną grupą rówieśniczą,
8. współpracę z innymi instytucjami wspierającymi rodzinę,
9. pomoc dzieciom w radzeniu sobie z problemami życiowymi, kryzysami (rodzinnymi, rówieśniczymi, szkolnymi itp.),
10. dożywianie dzieci – przeprowadzanie zajęć kulinarnych,
11. prowadzenie grupowych zajęć rozwijających umiejętności społeczne i życiowe,
12. utrzymywanie współpracy z pracownikami socjalnymi.

Utrzymanie PWD w gminie Mielno finansowane jest ze środków funduszu alkoholowego oraz przeciwdziałania narkomanii.

Placówki funkcjonujące w strukturach CUS w Mielnie to:

1. Placówka Wsparcia Dziennego „Promyk” w Gąskach, do której dzieci mają do dyspozycji 4 pomieszczenia takie jak: sala komputerowa, sala sensoryczna, sala dzienna połączona z kuchnią oraz sala gier i zabaw. Placówka oferuje dzieciom przede wszystkim atrakcyjne spędzanie czasu, na terenie placówki dzieci nie tylko uczą się, czy bawią, ale mają także szansę na rozwijanie swoich pasji. Wychowawcy są zawsze gotowi do pomocy, również w przypadku prac domowych, czy nadrabiania zaległości związanych z nieobecnością w szkole. Dzieci uczą się gotować, grają w gry planszowe, wykonują różnorodne prace plastyczne, w czasie ferii zimowych oraz wakacji mogą liczyć na liczne wyjazdy oraz atrakcje, jak spotkania czy warsztaty. PWD oferuje również wsparcie specjalistyczne w zakresie pomocy psychologicznej. Zakres działalności jest bardzo rozległy.
2. Placówka Wsparcia Dziennego "Akwarium": w Mielnie prowadzona jest w formie opiekuńczej: ma za zadanie zapewnić dzieciom i młodzieży opiekę, realizować działania

wychowawcze, pomagać w nauce oraz zorganizować czas wolny w formie zabawy, zajęć sportowych i rozwijania zainteresowań.

Realizacja stałych form pracy:

- pomoc w nauce i odrabianiu zadań domowych,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia kulinarne,
- wycieczki edukacyjne w trakcie roku szkolnego jak i w czasie wakacji,
- gry i zabawy integrujące grupę;
- zabawy ruchowe na sali gimnastycznej jak i na boisku lub placu zabaw.

Poprzez uczestnictwo dziecka w placówce otrzymuje ono wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywa umiejętności pokonywania codziennych trudności, niweluje deficyty w nauce, uczy się poprzez zabawę. Zapewniamy dzieciom wszechstronne wsparcie, poczynając od potrzeb podstawowych, jak opieka, bezpieczeństwo, pomoc w nauce, wsparcie emocjonalne w sytuacjach trudnych, aż po ciekawe zajęcia rozwojowe. Dzieci w placówce mogą liczyć na pomoc zarówno wychowawców, jak i kolegów/koleżanek, dobrze się czują w ich towarzystwie, uczą się ciekawych rzeczy, miło spędzają czas dzięki czemu kształtują się u nich umiejętności współpracy, solidarności i koleżeństwa. PWD oferuje również wsparcie specjalistyczne w zakresie pomocy psychologicznej.

9. POMOC ŚRODOWISKOWA

9.1. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, przy czym świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną świadczy się klientom korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej np. w formie zasiłków, jak również osobom i rodzinom wykazującym potrzebę rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, ponieważ polega m.in. na przekonaniu klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc. Warunkiem pozytywnych zmian jest świadomość klienta, że on sam musi się w ten proces zaangażować.

W 2024 roku pomocą w formie pracy socjalnej prowadzonej w ramach postępowania administracyjnego o przyznanie świadczeń oraz w sytuacji, gdy była świadczona tylko praca socjalna objęto łącznie 30 osób.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej:

- rozpoznawanie i ustalanie potrzeb w zakresie świadczeń z pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin dysfunkcyjnych, które z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, bezdomności, narkomanii lub innych okoliczności, znalazły się w trudnej sytuacji życiowej,
- informowanie osób i rodzin o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy m.in. możliwości uzyskania świadczeń rodzinnych, alimentów płaconych z funduszu alimentacyjnego, podwyższenia alimentów, także uzyskania dodatku mieszkaniowego i dodatku energetycznego,
- motywowanie klientów do dokonywania rejestracji w urzędzie pracy (a następnie jej utrzymania),
- do podjęcia pracy stałej lub dorywczej, wykonywania prac społecznie użytecznych, do uczestnictwa w programach aktywizujących oraz motywowanie do uczestnictwa w kursach, szkoleniach podwyższających kwalifikacje bądź umożliwiających nabycie nowych umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy,
- upowszechnianie ofert pracy oraz informowanie o wolnych miejscach pracy, szkoleniach i poradnictwie zawodowym, kontakt z doradcą zawodowym, motywowanie do podnoszenia kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych,
- kierowanie m.in. osób bezrobotnych do uczestnictwa w projektach i kursach,
- monitorowanie w okresie jesienno-zimowym miejsc przebywania osób samotnych
- prowadzenie i udział w grupach diagnostyczno – pomocowych powoływanych do rozwiązywania problemów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- pomoc osobom i rodzinom w rozwiązywaniu problemów wynikających z wystąpienia przemocy w rodzinie m.in. poprzez uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”, kierowanie do Punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin w kryzysie w celu uzyskania

specjalistycznej porady np. prawnika, psychologa, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy.

- kierowanie rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy do działań pomocowych Systemu wczesnej identyfikacji czynników ryzyka;
- prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu;
- udzielanie informacji o możliwości i formach leczenia odwykowego, wskazywanie konkretnych poradni i klubów abstynenckich
- udzielanie pomocy zapewniającej opiekę oraz informowanie o zasadach udzielania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych i kierowania do domu pomocy społecznej; wyjaśnianie zasad kierowania wniosku do sądu o umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody,
- zapewnienie posiłku, usług opiekuńczych w formie organizacji czasu wolnego, gimnastyki usprawniającej osobom starszym,
- pomoc w kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, w celu uzyskania stypendiów; do sądów i komorników oraz działu świadczeń rodzinnych - w celu uzyskania alimentów, nabycia uprawnień do zasiłków rodzinnych wraz dodatkami, a także uzyskania dodatku mieszkaniowego i dodatku energetycznego,
- motywowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia specjalistycznego leczenia psychiatrycznego, pomoc w realizacji postanowień sądu w sprawie przyjęcia osoby chorej do szpitala psychiatrycznego,
- informowanie o możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy przy znoszeniu barier architektonicznych, dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, uzyskania zatrudnienia w zakładach pracy chronionej,
- monitorowanie funkcjonowania w środowisku lokalnym osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych przy współpracy z pielęgniarką, lekarzem rodzinnym; umawianie domowych wizyt lekarskich na prośbę podopiecznych,

- pomoc w formie przyznania prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych osobom nieubezpieczonym,
- wnioskowanie o przydzielenie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych asystenta rodziny,
- kontakt z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami, lekarzami rodzinnymi, najbliższą rodziną, sąsiadami celem poprawy funkcjonowania osoby bądź rodziny w środowisku,
- kierowanie dzieci do świetlic,
- współpraca z dzielnicowymi poprzez wspólne wizyty w środowisku, monitorowanie rodziny, w której występuje problem przemocy lub zagrożonej patologią,
- występowanie z wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- podejmowanie interwencji w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osób, szczególnie w sprawach dotyczących małoletnich, osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych oraz z zaburzeniami psychicznymi, poprzez wzywanie funkcjonariuszy Policji, a także innych służb, jak np. lekarza rodzinnego, pogotowia ratunkowego; kontakt z sądami,
- wydawanie skierowań w celu uzyskania żywności w ramach POPŻ,
- wskazywanie rodzicom podmiotów, w których mogą uzyskać diagnozę rozwoju i rehabilitacji dzieci,
- współpraca z pedagogami ze szkół celem objęcia wsparciem dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- motywowanie rodziców do występowania do poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu wydania opinii psychologiczno-pedagogicznej dziecku,
- organizowanie czasu wolnego dzieciom poprzez typowanie na wypoczynek letni i zimowy organizowany przez organizacje pozarządowe/inne podmioty,
- zgłaszanie dzieci/rodzin do otrzymania z organizacji pozarządowych wyprawki szkolnej, żywnościowych paczek świątecznych,

- monitorowanie funkcjonowania osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych w środowisku społecznym, szczególnie w okresie zimowym,
- pomoc w uzyskaniu uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych,
- składanie do sądu wniosków o objęcie rodzin nadzorem kuratora oraz o umieszczenie osób wymagających całodobowej opieki w domu pomocy społecznej bez ich zgody,
- informowanie o możliwości korzystania z pomocy organizacji pożytku publicznego.
- prowadzenie grup wsparcia
- wzmocnieniu aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, realizowane w oparciu o kontrakt asocjalny. Jest on rodzajem umowy określającej sposób współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązywania problemów życiowych.

10. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez CUS, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). Należy zapewnić finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. Stopniowo zwiększa się w strukturze demograficznej udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego

zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców. Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżety gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest także wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami. Wskazane jest zabezpieczenie środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną czy zaleconą przez lekarza pielęgnację. Jednym z zadań, które należy w dalszym ciągu realizować jest „Asystent osoby niepełnosprawnej”, jako forma i usługa specjalistyczna w rehabilitacji społeczno-zawodowej i edukacyjnej osób z niepełnosprawnościami. Z uwagi na znaczne obciążenie opiekunów osób niesamodzielnych należy propagować tworzenie instytucji opieki „wythnienie”, które pomogłyby odciążyć opiekunów. Jednym z kierunków powinno być stworzenie „Strategii rozwoju budownictwa socjalnego, treningowego i komunalnego w Gminie Mielno”. Istnieje też konieczność rozszerzenia zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, uruchomienie szkół dla rodziców, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Niezbędna jest stała ewaluacja pracy kadry pomocy społecznej oraz profesjonalne i specjalistyczne szkolenia. Prognozy dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności oraz przemocy w rodzinie, mówią o wzroście liczby takich rodzin. Pojawia się też konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników. Ciągłe wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Coraz częściej media nagłaśniają nadużycia klientów pomocy społecznej i poszczególne akty przemocy werbalnej i pozawerbalnej wobec pracowników pomocy społecznej. Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników dużym wyzwaniem. Ciągła nowelizacja ustaw nie stanowi stabilnej podstawy prawnej, utrudniając jednocześnie należyte wykonywanie zadań. Zbyt niskie koszty

obsługi nowych zadań powodują obciążenie dotychczasowych pracowników. Istnieje potrzeba zatrudniania dodatkowych pracowników, co w konsekwencji prowadzi do trudności w zapewnieniu odpowiednich miejsc pracy w obecnej siedzibie CUS.

11. PODSUMOWANIE

Głównym celem Centrum Usług Społecznych w Mielnie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Przy tak różnorodnych kategoriach osób i rodzin wymagających wsparcia oferowana pomoc, wspieranie i łagodzenie trudnej sytuacji osób i rodzin odbywa się nie tylko w formie materialnej, ale również poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin.

Centrum przywiązuje dużą wagę, do jakości udzielanych świadczeń i kwalifikacji pracowników. W 2024 roku pracownicy socjalni oraz asystent brali udział w szkoleniach, konferencjach oraz w seminariach i warsztatach, by zapewnić wysoką jakość świadczonej pomocy. Obowiązek organizacji szkoleń dla tych grup zawodowych wynika z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podchodzimy do realizacji zadań profesjonalnie i z należytą starannością. Osoby i rodziny zgłaszające się o pomoc mogą liczyć na życzliwość pracowników oraz wszechstronną pomoc, adekwatną do oczekiwań i naszych możliwości.

Nasza działalność opiera się na posiadanych zasobach, wykwalifikowanej kadrze i profesjonalnym podejściu do realizowanych zadań. Każdy mieszkaniec gminy Mielno, który zmaga się z problemami, z którymi nie może sobie sam poradzić, znajdzie tu życzliwe przyjęcie i profesjonalną pomoc. Staramy się, aby pomoc społeczna nie była kojarzona jedynie z wypłatą świadczeń finansowych. Rozwijamy naszą ofertę dla potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin.